

Metodologia de les ciències socials

prof. Raimon BONAL

Síntesi del programa

I. Ciència i ciències socials

1. El problema del coneixement

a) Les condicions de la veritat: la lògica.

- subjecte i objecte
- forma i contingut
- la dialèctica

b) Els problemes del coneixement: l'epistemologia

- idealisme
- materialisme
- fenomenologia
- materialisme dialèctic

c) Els mitjans del coneixement: mètode, teoria i procediment

- racionalisme
- empirisme
- deducció-inducció
- els conceptes

2. L'evolució de les ciències socials

a) Abans del segle XIX

- factors de desenvolupament
  - canvi i comparació
  - història i evolució
  - el model de les ciències de la natura
  - delimitació dels problemes

b) Obstacles al seu desenvolupament

- dificultat d'utilitzar un mètode científic
- confusió entre Estat i societat
- reformisme

c) Després del segle XIX

- imperialisme i divisió
- ciències socials i ciències humanes: sociologia, antropologia i etnologia, psicologia social, psicoanàlisi, història, geografia, demografia, economia política, política i lingüística.

d) Els problemes actuals de les ciències socials

- desenvolupament
- l'objectivitat
- la recerca de la unitat

II. Conflictes teòrics dels mètodes

1. Mètodes i tècniques

2. Oposicions teòriques: nomotètic-ideogràfic; clínic-experimental

3. Mètodes qualitatius i quantitatius

4. Exigències de la investigació

- observació
- construcció de l'objecte
- construcció del concepte
- la hipòtesi de recerca
- la verificació de la hipòtesi

5. Camins per a arribar a l'explicació

- mètode comparatiu
- mètode històric
- mètode genètic
- mètode funcional
- mètode estructural
- mètode analític sistemàtic
- mètode dialèctic

6. Investigació teòrica - i concreta

Investigació fonamental - i aplicada

III. Les tècniques més corrents

1. Les tècniques documentals

- problema de les fonts
- l'anàlisi de contingut

2. Les tècniques vives

- a) individuals
  - l'interviu
  - el qüestionari
  - els tests
  - les escales d'actitud
  - el panel
- b) grupals o col.lectives
  - area studies
  - case studies
  - exploració, diagnòstic, participació
  - experimentació en laboratori i intervenció.

Condicions d'evaluació

1. El contingut d'aquest programa ferà l'objecte de les sessions teòriques fins a finals del mes de gener. Aleshores, hi haurà una prova escrita per a tots els alumnes sobre el contingut de les explicacions o, en l'eventualitat, sobre un llibre de text que s'aproxima molt al conjunt de l'esquema (M. Duverger, Métodos de las ciencias sociales, Barcelona, Ariel, 1978).

2. De febrer fins a final de curs els alumnes feran un treball pràctic, agrupats en quatre seminaris d'aproximadament 20 alumnes. Aquests seminaris portaran sobre l'anàlisi amb mètodes diferenciats de quatre realitats diferents. Les recerques seran les següents:

- a) Estudi de Santa Coloma de Gramenet (tècniques estadístiques).
- b) Anàlisi d'una institució cultural (tècniques institucionals)
- c) Subcultura i conductes (mètode antropològic)
- d) Perfil d'un tipus de personatge (història de vida)

3. L'evaluació final serà la component mitja de la prova teòrica i de la participació efectiva i real al grup de seminari pertinent.